

Bönsöndagen

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Predikan i Stockholm, 5 maj 2024

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: Käre himmelske Fader! Tack för din stora nåd som du visat oss genom att du sände din Son, Jesus Kristus, till vår frälsning. Låt din helige Ande komma till oss idag och undervisa oss i ditt Ord om bönen. Bevara oss i tron så att vi till sist får det eviga livet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Joh. 16:23–33

Jesus sade till sina lärjungar: "Den dagen kommer ni inte att fråga mig om något. Amen, amen säger jag er: Vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er. Hittills har ni inte bätt om något i mitt namn. Bed och ni skall få, för att er glädje skall vara fullkomlig. Detta har jag talat till er i liknelser. Men det kommer en tid, då jag inte längre skall tala till er i liknelser, utan öppet förkunna för er om Fadern. Den dagen skall ni be i mitt namn, och jag säger inte att jag skall be till Fadern för er, ty Fadern själv älskar er, eftersom ni har älskat mig och tror att jag har utgått från Gud. Ja, jag har utgått från Fadern och kommit till världen. Nu lämnar jag världen och går till Fadern." Då sade hans lärjungar: "Se, nu talar du öppet och inte i liknelser. Nu vet vi att du vet allt och inte är beroende av att någon frågar dig. Därför tror vi att du har utgått från Gud." Jesus svarade: "Nu tror ni. Se, den tid kommer, ja, den har redan kommit, då ni skall skingras var och en åt sitt håll och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam, ty Fadern är med mig. Detta har jag talat till er, för att ni skall ha frid i mig. I världen får ni lida, men var vid gott mod. Jag har övervunnit världen."

Inledning

Idag talar Guds ord till oss om bönen. Den kristna bönen är till sitt väsen helt skild från denna världens människors tankar om vad bön innebär. Den utgörs inte av andnings- och meditationsövningar, av särskilda bönetekniker som syftar till att höja medvetandet till ett högre plan. Den är inte heller den förtjänstfulla gärningen som genom själva rabblandet och ständiga upprepande blidkar Guds vrede över synden och åstadkommer nåd. Och bönen är inte det medel genom vilket en människa intensivt kämpar för att vända sig bort från synden och bli pånyttfödd. Allt sådant är inte bön i Jesu namn utan i djävulens namn.

Rätt bön kommer endast av evangelium, genom tron på honom som Gud sände till jorden för att lida och dö på korset. Om den rätta, bibliska bönen ska predikan idag säga följande:

1. Bönen sker på Guds befallning.
2. En rätt bön sker i Jesu Kristi namn.
3. Löftet om bönhörelse leder till glädje.

1. Bönen sker på Guds befallning

"Bed och ni skall få", säger Jesus till oss. *"Be oavbrutet"*, skriver Paulus (1 Tess. 5:17). Det är inte bara en inbjudan och uppmuntran, utan också en befallning. Liksom en skomakare gör skor så ska en kristen bedja. Det ska vara en daglig och omistlig del av våra kristna liv. Den sker i glädje och tacksamhet över Guds nåd och tvekar inte att lägga alla våra bekymmer och besvär i hans händer, trygga i vetskapen att det är Guds uttryckliga vilja. I den rätta bönen finns inte någon tvekan om att Gud vill höra oss eller huruvida det vi ber om är för stort eller för litet. Den kristne åkallar sin Herre både i nödens stund, då Gud tillåter att prövningar drabbar oss för att därigenom öva oss i tron, och i tacksamhet för allt det goda som han ger oss. Det är en stor sak att den allsmäktige och allvetande Guden också upptar sina trognas böner i sin plan för världen.

Men av oss själva kan vi inte be en rätt bön. Gud kräver det, men vi förmår det inte. Bönen förutsätter

tron i våra hjärtan, och synden har förmörkat våra sinnen och gjort oss till Guds fiender. Därför kan den oomvända endast uppåda onda böner som tvivlar på att Gud vill lyssna, som ställer egna krav på hur Gud ska agera och som begär syndiga ting. Sådana böner har Gud inte lovat att höra. Aposteln Jakob skriver: *”Ni ber men får inget, därför att ni ber illa – för att slösa bort allt på njutningar.”* (Jak. 4:3)

Samtidigt plågas samvetet av synden. Det leder många till den falska föreställningen att böner för själva bönen skull kan ge oss syndernas förlåtelse. Vi får och ska be om detta, men bönen är i sig själv inte ett nådemedel. Vi får inte någon förlåtelse på grund av långa och välformulerade bönefraser. Inga böner kan leda någon andlig pånyttfödelse. Nej, människan måste först få tron genom evangelium, genom den helige Andes ingripande i det predikade ordet och i sakramenten. Därefter kan den omvända för första gången be en rätt bön.

2. En rätt bön sker i Jesu Kristi namn

”Den dagen skall ni be i mitt namn”, säger Jesus. Att be i hans namn är ett återopande av hans fullkomliga rättfärdighet. Det är att lita på att han har uppfyllt lagen i vårt ställe och lidit straffet för alla våra synder. Bönen litar till Guds nåd som kommer till oss för Kristi skull. Motsatsen är att be i sitt eget namn, i otrons egenrättfärdighet.

Omedelbart före evangelietexten säger Jesus till lärjungarna: *”Jag skall se er igen, och då skall era hjärtan glädja sig, och ingen skall ta er glädje ifrån er.”* (Joh. 16:22) Det är i denna glädje över påskens budskap som kyrkan rätt utövar bönen. Det är i påskens evangelium som bönen har sin grund och kraft. *”Ty Fadern själv älskar er, eftersom ni har älskat mig och tror att jag har utgått från Gud”*, säger Jesus. Det är endast genom Guds välvilja för Kristi skull som våra synder får förlåtelse. *”Ja, jag har utgått från Fadern och kommit till världen. Nu lämnar jag världen och går till Fadern.”* Endast genom tron på hans död och uppståndelse får vi be i Jesu namn. Utan detta skulle våra böner inte nå fram till Gud, utan tyngas ner av våra synder.

Där evangeliet gått fram och rotat sig i människors hjärtan genom den helige Ande, där uppstår bönen som en trons frukt. Om de troendes gemenskap skriver Lukas: *”De höll troget fast vid apostlarnas lära och gemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna.”* (Apg. 2:42) Rätt bön baseras på den rätta undervisningen om Guds frälsningsverk. Evangeliet måste ljuda rent och klart från predikstolen. Vi måste därför

avvisa alla former av bönegemenskap utan full enighet i Guds Ords lära. Det är en förutsättning precis som för gemenskap i nattvarden och gudstjänsten. I en splittrad kyrka där nådens evangelium ifrågasätts blir allt ovissst.

3. Löftet om bönhörelse leder till glädje

Jesus säger: *”Vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er. Hittills har ni inte bitt om något i mitt namn. Bed och ni skall få, för att er glädje skall vara fullkomlig.”*

Gud har verkligen lovat att höra alla våra böner som vi ber i Jesu namn. När Gud lovar något, så är det lika visst och säkert som om det redan hade gått i uppfyllelse. Människors löften är osäkra och ofta opålitliga, men Guds löften ska vi inte tvivla på. De otroendes böner präglas just av sådan ovisshet som beskrivs av orden: *”Ty den som tvivlar liknar havets våg, som drivs och piskas av vinden. En sådan människa skall inte tänka att hon kan få något av Herren, splittrad som hon är och ostadig på alla sina vägar.”* (Jak. 1:6–8)

En kristen däremot litar till att Gud verkligen vill oss allt gott. Bönhörelse är mer än att Gud med sitt allvetande känner till vad vi ber om, utan han har lovat att också besvara varje rätt bön med den hjälp och det stöd vi ber om. Han gör det för att vi ber i Jesu Kristi namn, i tron på hans död och uppståndelse. Han vet precis vad vi behöver bäst i alla lägen, redan innan vi ber om det. Vi som bara är ofullkomliga människor kan bara be om det som vi vill ha och som vi med våra förnuft hoppas är det bästa. Därför ska våra böner i allt underordna sig hans vilja. Så gjorde också Jesus själv i Getsemane, när han bad: *”Men inte som jag vill utan som du vill.”* (Matt. 26:39) Ibland är det vi ber om kanske något som egentligen är skadligt för oss. Då kan vi tryggt lita på att Gud istället ger oss något bättre. Hur underbart är det inte att kunna överlämna alla sådana bekymmer till honom, han som har omsorg om oss!

Ibland kan det tyckas som om Gud dröjer med att uppfylla sitt löfte. Det är för att vi mitt i våra svårigheter inte alltid ser hans hjälpande hand. I psaltaren står det: *Men jag väntar på dig, Herre, du skall svara, Herre, min Gud.* (Ps. 38:16) Vi får inte föreskriva när och hur Gud ska hjälpa oss, utan i stillhet och tålmod lita till hans löfte och godhet.

Vi ska också komma ihåg att de prövningar som vi får utstå är något som Gud tillåter för att öva oss i tron. Han vill att vi i nödens stund ska åkalla honom i bönen, och inte i första hand lita till vår egen styrka.

Hur lätt är det inte att glömma bort Gud när allt går oss väl! Men när vi drabbas av sjukdom, krig eller förföljelse påminns vi om att vår egen förmåga att styra över våra liv är högst begränsad. I synnerhet får vi lida för vår kristna tros skull. Men samme Jesus som fick genomlida allt på korset för vår skull har lovat att höra våra böner som vi i vår nöd frambär i hans namn. Det skänker sann tröst och glädje. För så säger han avslutningsvis: *”Detta har jag talat till er, för att ni skall ha frid i mig. I världen får ni lida, men var vid gott mod. Jag har övervunnit världen.”*

Amen.

Psalmer: 306, 337, 212, 333, 196, 187, 188, 339

Bön: Herre vår Gud, vår Fader i himmelen, du som genom din Son befallt oss att bedja och lovat oss bönhörelse i Jesu namn. Vi ber dig: Låt oss aldrig förtvivla vad som än möter oss, utan i fast tro söka dig, du som vet vad vi behöver och ger långt mer än vi kan begära eller tänka. Vi upphöjer ditt heliga namn och prisar dig för din stora makt. Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans Helige Ande stadfäste Ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan Ordets görare, och dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod, in-till änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.